

نگهداری قدیمی‌ترین انجیل دنیا روی پوست ماهی در تبریز+ تصاویر

کتاب نفیس و فاخر «انجیل رسولان» قدیمی‌ترین نسخه خطی موجود کتاب مقدس مسیحیان است که در بخش نسخ خطی کتابخانه مرکزی تبریز نگهداری می‌شود.

کتاب نفیس و فاخر «انجیل رسولان» قدیمی‌ترین نسخه خطی موجود کتاب مقدس مسیحیان است که در بخش نسخ خطی کتابخانه مرکزی تبریز نگهداری می‌شود.

رئیس کتابخانه مرکزی تبریز در حاشیه بازدید خبرنگاران از کتابخانه مرکزی تبریز در گفت‌وگو با خبرنگار فارس در تبریز اظهار داشت: کتاب «انجیل رسولان» قدیمی‌ترین نسخه خطی است که در بخش نسخ خطی کتابخانه مرکزی تبریز نگهداری می‌شود. این کتاب روی پوست ماهی نوشته شده است. زبان آن سریانی (آشوری) و خط به کار رفته در آن از خط‌های نیمه زنده دنیا به حساب می‌آید. درم نثاری افزود: انجیل رسولان اصیل‌ترین و دست نخورده‌ترین انجیل جهان مسیحیت است که تا به حال ترجمه و چاپ نشده است. این انجیل حدود 80 سال پیش در اختیار یک ایرانی بود که وی قصد داشت این کتاب ارزشمند را در خارج از ایران بفروشد. اما دولت وقت مانع این کار می‌شود و کتاب را تحویل انجمن ایالتی آذربایجان می‌دهد و بعد از آن در اختیار کتابخانه ملی تبریز قرار می‌گیرد. در ابتدا تصور می‌شد این کتاب همان کتاب مقدس (شامل انجیل، تورات، زبور، نامه‌های سلیمان و...) است اما کارشناسان اروپایی که به خط سریانی قدیم آشنا هستند پس از تحقیق و رمزگشایی کتاب تأیید کردند که کتاب مذکور یکی از معتبرترین و قدیمی‌ترین انجیل‌های جهان و نزدیک به انجیل اصیل است. انجیل یاد شده به زبان سریانی قدیم (آشوری) روی پوست ماهی نوشته شده و خط به کار رفته در آن از خط‌های نیمه زنده دنیا به حساب می‌آید. گفتنی است این کتاب حدود 800 سال قبل توسط داوید بن ملک شاه در روستای موش آباد از توابع آذربایجان غربی مرمت شده است. **نسخ خطی و نفیس کتابخانه مرکزی تبریز** کتابخانه‌های عمومی کشور در زمینه نسخه‌های خطی و مکتوبات نفیس به شمار می‌رود به طوری که برخی از نسخه‌های موجود در این کتابخانه، در سطح جهان منحصر به فرد بوده و تنها محل نگهداری این گروه از نسخ، کتابخانه مرکزی تبریز است. در حال حاضر بیش از 3400 نسخه خطی و قریب به 3000 نسخه نفیس چاپ سنگی و سربی در این کتابخانه نگهداری می‌شود. عمده‌ترین این کتاب‌های ارزشمند خطی و نفیس، توسط مرحومین حاج محمد و حاج حسین نخجوانی به کتابخانه ملی تبریز (مرکزی فعلی) اهدا شده‌اند. از مهم‌ترین منابع نفیس خطی و ارزشمند به موارد ذیل می‌توان اشاره کرد: 1- وقف نامه ربع رشیدی نسخه منحصر به فرد، با دستخط خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی: اولین نسخه ملی ثبت شده در حافظه جهانی یونسکو **کتابخانه عمومی مرکزی تبریز، بزرگ‌ترین و غنی‌ترین کتابخانه عمومی کشور** کتابخانه مرکزی (ملی سابق) تبریز در سال 1335 به همت خیرین فرهیخته و مساعدت عموم مردم تاسیس شد و با همت و اهدای کتاب‌های نفیس اهدایی برادران نخجوانی و شخصیت‌های فرهیخته دیگر آغاز به کار کرد. این کتابخانه از بدو تاسیس به دلیل داشتن منابع غنی و منحصر به فرد، همواره مورد توجه محققان و نویسندگان، اندیشمندان داخلی و خارجی بوده، به طوری که سازمان فعالیت‌های فرهنگی یونسکو در سال 1344 این کتابخانه را به عنوان کتابخانه امانت‌دار یونسکو شناخت و حق استفاده از کلیه انتشارات یونسکو را به این کتابخانه اعطاء کرد. در سال 1380 با پایان کار احداث ساختمان جدید در خیابان آزادی تبریز به این محل انتقال یافت. ساختمان بزرگ و باشکوه کتابخانه مطابق با استانداردهای کتابخانه‌ای جهان طراحی و ساخته شده و با 11000 متر مربع زیر بنا در داخل محوطه و فضای سبزی به مساحت حدود 5 هکتار واقع گردیده که آن را همچون نگینی در میان گرفته است. بخش‌های مختلف خدماتی این کتابخانه عبارتند از: **مخزن کتابدر** این بخش کتاب مورد نظر مراجعین بعد از جستجو از طریق رایانه، برگه بازیابی کتاب به صورت خودکار به مسئول مربوطه ارسال و پس از ثبت توسط رایانه، طبق مقررات مربوطه، کتاب به امانت داده می‌شود. **بخش ویژه خدمات مرجع** منابع مرجع و نفیس کتابخانه مرکزی تبریز که در مجموعه‌های ویژه هنر، کتابداری و اطلاع رسانی، آذربایجان شناسی، قرآن و نهج البلاغه، دیوان شعر، قوانین و مقررات، پایان نامه‌ها، دائرة المعارف‌ها و سایر کتاب‌های مرجع نگهداری می‌شوند. کتاب‌های این بخش نیز قابل امانت نیستند و مراجعه کننده در محل تالار مطالعه خدمات مرجع از آنها استفاده نمی‌نماید. **بخش منابع چند رسانه‌ای (سمعی و بصری) و نشریات جاری** انواع عکس، پوستر، بروشور، تراکت، بیانیه‌ها، نوارهای صوتی و تصویری، CD، اسلاید و ... مربوط به مراسم و وقایع و رویدادهای تاریخی و نیز روزنامه‌ها و نشریات جاری مملکت جهت استفاده محققان و نویسندگان در این بخش گردآوری، طبقه بندی و ارائه می‌شوند. **آرشیو نشریات ادواریه‌ها** عنوان از نشریات ادواری از دوره قاجار تاکنون به صورت مجلد و با فهرست نویسی و داده پردازی رایانه‌ای در این مجموعه نگهداری می‌شود. روزنامه وقایع اتفاقیه و روزنامه آذربایجان از جمله روزنامه‌های قدیمی و با ارزش این مجموعه هستند. در این مجموعه بیش از 2090 عنوان نشریه در بیش از 70 هزار نسخه مجلد آرشیو شده است. **مخزن نسخ خطی و گنجینه مخطوطات و نفایس** هزاران جلد کتاب خطی، چاپ سنگی و سربی قدیمی و نیز اسناد خطی و کتیبه‌ها و تابلوهای بسیار نفیس خوشنویسی از هنرمندان دوره های صفوی و قاجاریه در این بخش نگهداری و مورد بهره‌برداری محققان قرار دارد. وقف‌نامه ربع رشیدی که به عنوان اولین اثر مکتوب از ایران در حافظه جهانی ثبت گردید نیز در این بخش نگهداری می‌شود. **سایر بخش‌ها:** بخش خدمات فنی، نقشه‌ها و اطلس‌ها، بخش صحافی، بخش آفت زدایی و آزمایشگاه آسیب شناسی کتاب‌ها، بخش ویژه روشندان، بخش مرمت کتاب‌ها، مرکز رایانه، اینترنت و مدیریت شبکه از دیگر بخش‌های کتابخانه مرکزی تبریز است. -----عکس‌ها از خلیل غلامی-----